

OBSAH

Předmluva	11
---------------------	----

Hlava první

UPEVNĚNÍ VÝSLEDKŮ REVOLUCE (1948)

I. Přeměna veřejného života	15
I/1 Triumf vítězů	15
I/2 Činnost akčních výborů Národní fronty – odstraňování nepohodlných lidí z veřejného života	21
I/3 Vytváření „obrozené“ Národní fronty	30
<i>Likvidace Československé strany národně socialistické . . . . .</i>	<i>33</i>
<i>Transformace Československé strany lidové . . . . .</i>	<i>37</i>
I/4 Schválení programu nové vlády Klementa Gottwalda	40
I/5 Smrt Jana Masaryka	47
I/6 Schválení Ústavy 9. května	54
I/7 Volby do Národního shromáždění	58
I/8 Abdikace prezidenta Beneše	65
I/9 Volba Klementa Gottwalda novou hlavou státu	69
I/10 Včlenění Československé strany sociálně demokratické do KSČ	74
I/11 Omezení svobody pohybu: uzavření státních hranic	79
I/12 Zavedení cenzury	82
I/13 Podřízení policie, armády, soudnictví a státní správy komunistické straně	86
I/14 Bouřlivý růst členské základny KSČ a změna její sociální skladby	96
I/15 Další opatření k získání dělnictva pro politiku KSČ	98
I/16 Pomsta na poražených: soudní procesy s představiteli demokratických sil	104

II. Vztah k Sovětskému svazu	108
II/1 Sovětská kritika KSČ	108
II/2 Odmítnutí československé národnostní politiky	115
II/3 Sovětsko-jugoslávská roztržka	123
<i>Diskuse o rezoluci Informbyra ve vedení KSČ</i>	124
<i>Dopad rezoluce Informbyra v Československu</i>	128
<i>Protijugoslávská opatření ČSR</i>	133
<i>Ekonomická roztržka mezi Československem a Jugoslávií</i>	140
II/4 Gottwaldova návštěva u Stalina (září 1948)	143
II/5 Konec iluzí o specifické československé cestě k socialismu	147
III. Počátek protikomunistického odporu	151
III/1 Všesokolský slet	151
III/2 Smrt Edvarda Beneše	154
III/3 Vznik prvních skupin odporu	159
III/4 Atentát na Augustina Schramma	163
IV. Vznik demokratického exilu	166
IV/1 Odchod představitelů demokratických stran do exilu po únoru 1948	166
IV/2 Prostupnost československých státních hranic	172
IV/3 Uprchlícké tábory a imigrační politika západních zemí	178
IV/4 První pokusy o organizování zahraničního odboje	186
IV/5 Politické dělení poúnorového exilu	192
V. Zostřování třídního boje	199
V/1 Reakce vedení KSČ na sovětskou kritiku	199
V/2 Nástup kolektivizace zemědělství	202
V/3 Komunistický teror	208
V/4 Konflikt s církvemi	216
V/5 Mládež vede Brno	225

Hlava druhá

ZAKLADATELSKÉ OBDOBÍ KOMUNISTICKÉHO REŽIMU (1949–1951)

I. Studená válka a Československo	230
I/1 Ohlas únorového převratu ve světě a vznik NATO	230
I/2 Československo v RVHP	232
I/3 IX. sjezd KSČ 25. až 29. května 1949	236
I/4 Vyhlášení I. pětiletého plánu	240
I/5 Demontrace síly a oddanosti – 70. narozeniny J. V. Stalina	244
I/6 Příchod sovětských poradců do Československa a jejich působení v národním hospodářství	250

I/7	Restrukturalizace československého hospodářství – zintenzivnění výstavby těžkého průmyslu	256
I/8	Proměny československého zemědělství	262
I/9	Boj proti kulakům	265
II. Upevňování komunistické diktatury		272
II/1	Stíhání „třídních nepřátel“	272
II/2	Vyostření konfliktu s církvemi	282
	<i>Číhošťský zázrak</i>	282
	<i>Obsazení klášterů a likvidace řádů</i>	284
	<i>Procesy s církevními hodnostáři</i>	290
II/3	Znásilnění umění	293
II/4	Socialistický realismus	297
II/5	Vytváření nových komunistických elit	301
	<i>Boj o duši mládeže</i>	301
	<i>Změny ve školství</i>	305
	<i>Budování socialistické inteligence</i>	312
III. Hledání nepřítele ve vlastních řadách		315
III/1	Stranické prověrky (podzim 1948 až leden 1950)	315
III/2	Sílicí sovětský tlak na odhalování vnitřních nepřátel	318
III/3	Případ Clementis	326
III/4	Další vlna zatýkání	331

Hlava třetí

KRIZE KOMUNISTICKÉHO REŽIMU V ČESKOSLOVENSKU (1951–1953)

I. Vyostřování studené války		339
I/1	Válka v Koreji (červen 1950 až červenec 1953)	339
I/2	Militarizace československé společnosti	344
I/3	Čepičkova armáda	349
II. Komunistické Československo v krizi		355
II/1	Hospodářská krize	355
II/2	Sociální selhání	359
II/3	Odcizení komunistického režimu a dělnictva	365
II/4	Kritická vystoupení dělníků proti KSČ	371
III. Snahy o zformování protikomunistického odporu		379
III/1	Pokusy demokraticky smýšlejících vojáků o svržení komunistického režimu	379
III/2	Vznik odbojových organizací	383
	<i>Hory Hostýnské</i>	384

	<i>Světлана</i>	386
	<i>Černý lev 777</i>	388
	<i>Odbojová skupina bratří Mašínů</i>	390
	<i>Další protikomunistické odbojové organizace</i>	393
III/3	Příčiny neúspěchu třetího odboje	395
III/4	Protiakce StB – Československá strana práce	397
	IV. Formování demokratického exilu	401
IV/1	Snahy o vytvoření exilového ústředí	401
IV/2	Fungování Rady svobodného Československa	411
IV/3	Podpora československého exilu v zahraničí	415
IV/4	Výbor pro svobodnou Evropu	419
IV/5	Rádio Svobodná Evropa	422
IV/6	Akce komunistického režimu proti Rádiu Svobodná Evropa	427
IV/7	Rádio Svobodná Evropa a československý exil	430
IV/8	Snahy exilu o spolupráci s domácí rezistencí	437
IV/9	První krize v Radě svobodného Československa	441
	V. Proces s Rudolfem Slánským	444
V/1	Generální tajemník KSČ odhalen jako zrádce	444
V/2	Ohlas procesu ve společnosti	453
	VI. Vyvrcholení krize	458
VI/1	Hledání východiska z bludného kruhu	458
VI/2	Diktátorova smrt	464
VI/3	Gottwaldův pohřeb jako demonstrace síly	471
VI/4	Konstituování nového vedení KSČ a ČSR	477
VI/5	První snahy o zlepšení hospodářské a sociální situace	487
VI/6	Peněžní reforma	495
VI/7	Reakce veřejnosti na peněžní reformu	505
VI/8	Povstání v Plzni	514
VI/9	Represe proti účastníkům nepokojů	529
VI/10	Vyjadřování podpory komunistickému režimu	534

Hlava čtvrtá

SNAHY O PŘEKONÁNÍ KRIZE REŽIMU (1953–1956)

	I. Vliv nového sovětského vedení na Československo	541
I/1	Nový kurz v SSSR	541
I/2	Neúspěch násilné kolektivizace zemědělství	552
I/3	Srpnové teze	563
I/4	Neochota vedení KSČ přistoupit k politickým změnám	567
I/5	Kampaň proti sociálním demokratům	573

I/6	Zasedání ÚV KSČ v září 1953	580
I/7	Blýskání na lepší časy?	585
I/8	Problémy se zásobováním: nedostatek všeho	590
II. Hledání nových cest		598
II/1	Změna priorit: ústup od překotné militarizace	598
II/2	Odezdnívání politických procesů a první pokusy o jejich revizi	600
II/3	Těžké dilema – mezi ideologickou strnulostí a nutností překonat krizi	606
II/4	Volby v roce 1954	612
II/5	Odstraňování možných reformátorů	616
III. Exil v rozmachu		619
III/1	Vznik exilových institucí	619
	<i>Free Czechoslovakia Information Service</i>	619
	<i>Ústav dr. Edvarda Beneše pro politické a sociální studium v Londýně</i> ..	622
III/2	Únos Bohumila Laušmana	626
III/3	„Peroutkův puč“	629
III/4	Československá lidová opozice a akce „VETO“	632
IV. Československo na cestě z krize		640
IV/1	Změny v zahraniční politice	640
IV/2	Sociální terapie	648
V. Velká zkouška (1956)		652
V/1	Překvapení z Moskvy (XX. sjezd KSSS)	652
V/2	Posjezdová kampaň	657
VI. Exil v krizi		663
VI/1	Návrat Lva Sychravy do vlasti	663
VI/2	Odchod Ferdinanda Peroutky z veřejného života	670
Závěr		675
Poznámky		680
Seznam zkratk		765
Prameny a literatura		767
Zdroje vyobrazení		785
Rejstřík		797